مجید غفوری.

قزل بایراق

ئەی کوڭل! کیڭ بول، طارقما!..
سوی خلق حریتن،
ایزگو یولدن چیتکە چقما!..
شول سینڭ قدیستڭ.
بولسە کوڭلڭ کیڭ، صیبارسڭ،
«تەڭری نڭ کیڭ دنیاسی»
بو شعرلرنڭ شوشی بولسون-
دیمن «بسم الله» سی.

ناشری: ورثۀ حسینیە کتبخانەسینڭ اوفا شعبەسی.

اوفا «شرق» مطبعەسی.

УФА
Электро-Типографія „ВОСТОЧНАЯ ПЕЧАТЬ"
1917 г.

مجید غفوری.

محترم یوسف افندی آقچوراغه احترام بلن.
مجید غفوری.
١٩١٨ انچی سنه سینتیابر ٢٦.
"اوفا".

4578
A 3264

قزل بایراق.

ئەی کوڭل! کیڭ بول، طارقما!..
سوی خلق حریتن،
ایزگو یولدن چیتکه چقما!—
شول سینڭ قدیسقڭ.
بولسه کوڭلڭ کیڭ، صیبارسڭ،
«تەڭری‌نڭ کیڭ دنیاسی»
بو شعرلرنڭ شوشی بولسون-
دیمن «بسم الله» سی.

ناشری: ورثهٔ حسینیه کتبخانه‌سینڭ اوفا شعبه‌سی.

УФА.
Электро-Типографія „ВОСТОЧНАЯ ПЕЧАТЬ“
1917 г.

اوفا «شرق» مطبعه‌سی.

TÜRK TARİH KURUMU KÜTÜPHANESİ

قزل بايراق

قارا سين آلغا!   كوره‌مسك آنده:
قزل بايراق نى   بويالغان قانغه،
كوچلى، اشچيلر   كوته‌رگان آنى،
بويالغان آكـا   شهيدلار قانى.
حرلك، تيگزلك   آنك شعارى،
همه بايراقـدن   طورا يوغارى.
شونده حقيقت،   شونده چن ايمان،
قوزغال اشچيلر!.   طالك قالسون جهان.
ايقـكان تجسم   خلق‌نلك كوچى،
بو قزل بايراق   شونك بيلـگوسى.
قوزغال اشچيلر،   دشمان جيكلسون،
كوچ كمه ايكانن   بار دنيا بلسون.
قارا كوچلـرگه   قارشى طورغان اول،
بيردى بويولده   ميليون قربان، اول.
بتون قارا كوچ   آندن جيكلدى،
شونكچون بوكون   يوغارلى ئاندى.
بوكون پاطشا اول   بتون دنياغه،
آكا نيندى كوچ   قارشى طورا آلا؟.
يغلـدى ايندى   باشقه ئه‌له‌ملر،
جيكلدى ايندى   ظالم ئه‌ده‌ملر.
ئه‌ى قزل بايراق   نور بير جهانغه!،
ئه‌يده اشچيـلر   آلغه و آلغه.

١٨ نچى آپريل

حریت ایرته‌سی.

طوردم ایرته‌ن. کون ماتور، بالقوب طورا،
سایراشا قوشلر، ئه‌ده‌ملر چقرا.

گویه کوکدن ییر یوزینه نور یاوا.
نیک بولای بو، نه‌رسه بولغان دنیاغ؟

برده به‌یره‌مسز وقت، بایره‌م کونی،
آغلا آلغه کشیلر تۆر کومی.

شادلغمدن بلمیه‌ن نی اشله‌رگه‌ده،
بلمیه‌ن طوقتارغه‌ده، کیته‌رده.

ئه‌ی خلق شاد!.. هه‌مه‌سی اوینی کۆله،
قارشیدن یالتلاب قزل بایراق کیله.

بر قاریه‌ن بو خلقنڭ شادلغن،
بارچه حسرت، قایغودن آزادلغن.

اشچیلرنڭ ایرلری هه‌م قزلری -
جرلیلر بردن آزادلق جرلری.

جرلیلر بردن بولار شادلق بله‌ن،
برسی برسن قوتلی آزادلق بله‌ن.

مین صوریم: «بو نینده‌ی شادلق، نینده‌ی اش!..
- پادشاه‌نڭ تختی جیمرلگان، ایه‌مش.

بار ظالملر زیر-زبر کیلگان ایه‌مش،
بار یاوزلر تورمه‌گه کرگان ایه‌مش،

بتکان ایکان بو اسارت زنجری
جرلانا ایکان شونگا «حریت» جری

بلدم اشنڭ اصلن، اینده‌ی بتدی‌گەب،
میندە جرلیم شادلغمدن برگەلەب.

«قانلی بایراقلار» یوغاری سلکنە،
سوینچندن یەش بورەکلر جیلکنە.

اونتا آلمامەنگی بو شادلق کونن،
«یەشەسون چن حریت» آفتق سوزم.

کوڭلگە

ئەی کوڭل! کیلڭ بول طارقما! . —
سنڭی خلق حریتن.

ایزگو یولدن چیتکە چقما، —
شول سینڭ قدسیتڭ.

بول قویاش، یاقترت جهاننی،
نور چەچلسون تیب تیگز،

بول شولای سین کیلڭ ایمانلی
قالمسون اول «سزده» بز».

بولسە کیلڭ کوڭلڭ، صییارسڭ،
«تەڭرینڭ کیلڭ دنیاسی»

بو شعرلرنڭ شوشی بولسون —
دیەن «بسم‌الله»سی.

آزادلق حرمتینه.

نیندی بر شادلقلی یاقتی؟!.. اوُنمی بو، یاتوُشمی بو؟..
ته‌کری‌نڭ قدرت قولی برله‌ن قیلنغان اشمی بو؟
یاب یاشا چیکسز قارانغی، قورقنچلی تون ایدی،
بار خلق مظلوم ایدی، مسکین ایدی، محکوم ایدی.
شول قارانغیلق اچنده قچقرو ممنوع ایـدی،
قوزغالورغه، ئزله‌نورگه هیچ رخصت یوق ایدی.
یوقلاتوب، ایل اوستنی باصقان ایدی آلباستیلر،
نور بله‌ن بزنڭ آراده بار ایدی طاشدن دیوار.
یاقتیلق ئزله‌ب قولنی صوز دیسه‌ڭ معیـوب ایدڭ،
ئلله کم بولساڭده صان یوق، سین همان بر چوب ایدڭ.
اشچیلرنڭ حمله‌سی برله‌ن واطلدی طاش دیوار،
حریت شولدوق بوُتوُن دنیاغه کورسه‌تدی دیدار.
توشدی قوللاردن، آیاقلاردن اسارت چلبری،
بارکشی‌گه تیب تیگز توشدی عدالتنڭ نوری.
نیشله‌رن بلمی خلق، آنده ماتورلق شونده یه‌م،
اول قارا کوچلر جهنم‌گه یغلدی یوز توبه‌ن.
ای «ایرك» سین ایت تجسم، گوُل یوزڭدن بر اوبیم
کوب کشیلردن سینی کوتکان عاشقنڭ برسی مین.

قورقماگز.

قورقماڭز!... شیطان طاغی توگل، بو چن، حق طالك آطو،
شبهه یوق، مطلق حرامدر، بر مینـوت یوقلاب یاطو.
حقلاق آلدنده خلق سجده قیلوب- ایتکاچ یمین،

ایندی شیطانلر طوزاغندن خوف یوق، سین امیـن.
شبهه‌گه، قورقورغه یول یوق، همه نرسه آب آچق،
ایندی حقڭ بار چغارغه، قورقما، طور، میدانغه چق!....

کیتدی اوستدن اول قارانغی‌پرده‌لرنڭ همه‌سی،
بتدی قوللقلر، بوگون سز، تیك خدانیڭ بنده‌سی.
ایندی حریت قولـگده، طوتده، اچقندرمه تیك،
اول «قزل گول» اوستینه توزان وکر قوندرما تیك.

اول «قزل گول» نازلی گولگه تیمه‌سون دوشمان قولی،
صوز دیسه پچراق قولن، شونده اوق آثار کیل آرقلی.
«چیت کشی سین، کیت!» دیبورگه، هیچ کشینڭ حقی یوق،
اوشبو ایندی «حریت» هم اوشبو ایندی کیڭ «حق‌وق»..

ایرکلی کونلر.

ئه‌ی قویاش آرتدر نورڭنی؛
ییر یوزن تیزره‌ك ئـرت!..
باتما یاقترت، بار اورننی-
چه‌چه‌کلر برله‌ن ئۆروت.

ئەی ماتور آی، سیندە تیز طول!..
دنیا بولسون یاقتیراق،
طاغیدە آرتق نورلیراق بول.
یرگە کیل سین یاقنراق!..
کیچەکی جیل سین منتظم ایس!..
چەچەکلارنی کولدروب،
آڭقیسون دنیاغە خوش ایس،
تورلی یاقدن بورکلوب.
ئەی گوزل قز، یلمایوب کول!..
بیر ماتورلق دنیاغە.
چەچەك آتدە ئەی قزل گول-
سین شولارنی سیب آڭا.
بلدکزمی نرسە ئەیتدم،
ئەی قویاش، قز، جیل و آی؟..
هەمەڭزدە بیزەنگز سز،
مین نیچك قوشدم شولای:
تاکە حریت کونندە. -
نور بولوب طورسون جهان،
هر کشی کورسون بو اشنی،
هم کیترسون چن ایمان.
شول ماتورلقلر اچندە،
شادلانیم مین روحلانیم،
کوندزندە هم کیچندە -
صزلانیم، بالقوب یانیم.
ایخ کوڭللی، نیندی شادلق؟!..
شوندە طورساق برگەلەب.
مەڭگی گە کیتسون آزادلق،
مین قالیم شوندە ابد.

ایکمه‌ك!...

«ایكمك!... ایكمك!...» دیب اورامللارغه آطلغان کملر اول؟...
آچ طوروب یوزلری صارغایغان وصولغان، کملر اول؟....

بر صنق ایکمکنی تللرده همان تسبیح ایتوب،
«ایكمك!... ایكمك!...» دیب اورامده قچقرغان کملر اول؟...

نینـدی تاٸثیرلی طاوشلر؟!... صاف یـوره‌کلرنی اوٗزه،
بو ره‌وشلی قچقرورغه مجـبور اولغان، کملر اول؟..

آچ بـالالارن جـلاتـوب، اوٗیـلـرنـده قـالـدروب،
اوٗن کوتوب کونلر بوینچه، مونده طورغان کملر اول؟...

طول خاتونلر، آچ یتیملرنك آوازی ـ طاوشی اول،
بر طـویارغه ئه‌رنشوب، ئزلی آلار بـر ایزگی یول.

صوورلـوب بایـلر طرفنـدن آلارنـك قانـلاری،
چاق طـوروب قالغان آلارنـك تـه‌نلرنده جانلاری.

کوچ بله‌ن دنیا کرتوچیلر، شولار: «ایکمك!..» دیلر،
اش بـله‌ن بـار دنـیـانی مسعـود ایتـوچـی اشـچیلر...

بتسون صوغش!

بز ابرکلی، بز غرازدان، همه بز شاد، بز آزاد.
تیك ئه نه آندا همان قان، قورقنچ؛ کون، تون جهاد،

مونده بز کشیلك ساتوب: «هرکم تیگز بولسون!...» دیمز،
آنده شهرلر، آوللر یپر بلهن بولغان تیگز.

مونده حریت آوازی یپرنی، کوکنی یاڭغراتا،
آنده بزنڭ کوب طوغانلر تیلمروب تلسز یاتا.

آنده حسرت، آنده قایغی، آنده قان هم کوز یه‌شی،
آنده ماطق، آنده سونگی، آنده تیك طوب یه‌دره‌سی.

آنده‌غی بزنڭ طوغانلر طوب آتابر برسینه،
قریلا آنده نیندی جانلر، قانلری یپرگه سڭه.

اول طوغانلرنڭ قولن چیشیك، آلار بولسون آزاد،
قچقرق بز بر یولی: «بتسون صوغش!...» بتسون جهاد!»..

شهيدلر روحينه.

کوره آلمی یاقتی کون
جه‌یلده وقشلده،
شهید بولدگز-
قانلی صوغشلده.
قایغو هم حسرت -
بله‌ن چولغانوب،
شهید بولدگز،
قانغه بوالغانوب.
گناه‌سز کوینچه-
کوب عذاب کورروب،
فایده‌سز یه‌رکه -
ایفتگوب یورروب.
سزنك بالالار-
یتیم قالدیلر،
به‌ره‌م کوننده -
جایلر شولار.
توگه‌لر، کوز یه‌شن-
سزنی صاغنوب،
اوچاردای بولوب
قوشلدی قاغنوب.
رحمت یاودرسون -
سزگه بر خدا.
به‌یرم کوننده-
بزدن بر دعا.

بالا آنا.

بالا ـ قایده اول ئەتکەم؟ . . . اول قایتەی نیگه؟ . . .
صـاغندم مین آنی، قسایتسون اول، قـایتسون.
ئەیتچی ئـەی آنـام! نیـك قـایتەی همان؟ . . .
صـاغندم مین آنی، قـایتسون اول قـایتسون.
آنا ـ قـایتماس اول بـالام، اول بیك یـراقده! . . .
صـوغـش یـیرنـده ـ یـوری بـو چـاقـده.
کیتدی اول کـوبدن، ایکی ـ اوچ یـل بـولا،
قـایـتـارمیلر آنی، اول قـایـتـەـی شـوڭـا.
اوزبـده بـزنی، اول بـیـك صـاغـنـغـان،
« صاغندم سـزنی » دی خـط یـازا شـوندن.
عـمـری بـولـسـه قـایـتـور بـر زمـان،
« ئـولمەسون ئەتـکەم » دیـڭ، صورا اللهدن.
بالا ـ کم صوغا آنی؟ . . . اول نیك صوغشا؟ . . .
آلای صوغشرغـه کملر صـوك قـوشا؟ . . .
آنا ـ کملردر بـلمـیم، کوچـلەب قـوشـالار،
یـالـغـز تـوکـل اول، کوب آنـده آلار.
« قایتسون » دیب ئـەیتورگه ـ برده یـارامی،
بـزنـڭ سـوزلـرگـه هـیـچ کم قـارامی.
قـایتور بـر وقـت، ایسان ـ صـاو بـولسه،
بـر خـدای قـوشوب صـوغش طـوقتـالسه،
« صـوغـش بـتـسـون » دیـڭ، صـورا اللهدن
ایسان ـ صـاو بـولسه، قایتور برزمـان! . . .

حریتکه قارشی طورو چیلرغه.

حقیقتنی ئه‌یتور چاق ـ
تیك طورو بیك زور گناه.
خلق مسکین اوینچاق،
کم کوچلی شول بولدی آله.
خلقنگ «ایرك»ن آلوب ـ
آفرین ـ آفرین باصالار،
«آلغه بارمیم مین» دیسه‌ك ـ
آرطده توتوب آصالار.
چن سوزنی ئه‌یتوچیگه ـ
دنیا طار، تل کورمه‌له،
«بتسون صوغشلار!» دیسه‌ك
یابالار توتوب تورمه‌گه.
ایکی خلق آراسن ـ
قانلی په‌رده قابلاغان.
مسکین ئه‌دم بالاسن ـ
کملر صوك جلانماغان؟ . . ـ
یته‌ر ایندی آلداشو! . ـ
یوق! بو بته‌رگه تیوش.
بارسون ئه‌نه اوزاری ـ
کیره‌ك دیسه‌لر بو «اش».
خلق قولی کوته‌رگان ـ
«قزل بایراق» آوماسون.
یچراق‌قوللار یچراتماسون،
انسانیت دنیاسن.

۱۹۱۷سنه ۱انچی آوغوست.

«آژداها»

(كارنيلوف فتنه‌سی مناسبتی بله‌ن يازلغان ايدی).

حريت بايراغی‌دو توتقانمز،
ئه‌يده شول يولده توكلسون قانمز،
قزغانچ توكل بتون مال ـ جانمز،
اهل حريت تاغن قوزغالڭز!..
باش كوته‌رمكچی بولا دوشمانڭز...

باقچی! دوشمان اولمه‌گان، اول قوزغالا،
حريت يمشن خالقدن قزغانا،
آفرين، آفرين قانی قلچن قولغه آلا.
اهل حريت تاغن قوزغالڭز!...
باش كوته‌رمكچی بولا دوشمانڭز...

حريت امان آلار جيكمه‌كچيلر،
قول ايتوب، بزنی همان ايزمه‌كچيلر،
اوزلری تله‌گه‌نچه تيك جيكمه‌كچيلر.
اهل حريت تاغن قوزغالڭز!..
باش كوته‌رمكچی بولا دوشمانڭز!...

قانلی بايراقلارنی تكرار قولغه آليق،
اول ياوز دشمانغه قارشی قوزغاليق،
حريت جرلارنی جرلاب باربيق،
اهل حريت طاغن قوزغالڭز!...
باش كوته‌رمه‌كچی بولا دشمانڭز؟

مه‌نگی‌گه ئوترلسون اول زور «آژداها»،
باش كوته‌رمسلك بولوب بو دنياغه،
بو خالقلارغه بيرلسون چن بهاء
اهل حريت طاغن قوزغالڭز!...
باش كوته‌رمه‌كچی بولا دوشمانڭز...

تاتار بایراغی.

دورت یوز بل بوبی تحقیر ایتلگان،
تاتارنڭ «طو»وی بو کون ئلنگان.
دورت یوز یل بوبی حبسده تورغان
تاتارنڭ «اوی»ی بو کون قوتلغان.
دورت یوز یل بوبی نیلر کورمه‌دك
توزدك، چدادق همان ئواه‌مه‌دك.
قانلی بغرمز یاندی، صزلادی،
امید بایرافی همان صنمادی.
صاقلانوب کوڭلده صنمی کیلدی اول
بو کون ئلنگان «بابراق» ئه‌نه‌شول.
تکرار ئلنگان بابراق ایندی آوماس،
تاتارنڭ اسمی مه‌نگی یوغالماس.
باشقه بایرافلر بله‌ن بر صافدن
بارسون بو بایراق — آلسون بتمه‌س دان.

یول.

طابمادم مین دنیاده اقناع ایته‌رلك بر اصول،
همه صوللر مینمدن اوڭدر، چونکه مین صولدن‌ده صول،
مین شوڭارمنسوب توگل هیچ بر سیاسی فرقه‌گه،
ئلله نیندی مسئولیت یوکله‌میم دیب جیلکه‌گه.
مین بارالمیم بنده‌لر صالغان وصزغان یول بله‌ن،
چیکله‌نه آلمیم هیچ وقت ترتیب، نظام، قانون بله‌ن.
هیچده تحدیدسز وچیکسز حریتنی مین سویه‌م،
شوندی عاوینی ازام ده‌م شوڭارغه جیالمغام.

اول کم؟

« دوشمانم» دیب، سین حەزر چەنچوب اوترگەن بندە کم؟
کوکرەگندن قان آغوب، آلدگدە یاتقان گەودە کم؟

نەرسەگز اورتاق ایدی صرلٔ، هەم بلامسلٔ کملگن؟.،
یوق آنی سین بلمیسلٔ، اوچراشدگز سز تیك بوکون.

بیك « شەب» ایدلٔ، نقلی چنچدلٔ، طاشلادی اول دنیانی.
اویلا ایندی: موندن اوّل قایدە کوردلٔ سن آنی؟..

اول غربدن، سن شرقدن اوشبو بیرگە کیلدگز،
«کم ئالك اولگرسە شول اُوترو تیوش» دیب بلدگز؛

اشنلٔ اصان اویلی آلمیسز: دیمسز « نیك بولای؟».
ایرك گزنی طارتوب آلغانلاردە، قوشقانلار شولای.

ایندی سین آلدگدەغی جانسز کشیگە بر قارا:
قزغانچ!. تەگەرەب یاطا، تیك کوگرەکندن قان آغا.

مین صوریم سیندن حەزر: اوتروب آنی اوچ قالدیمی؟..
سین آنی چەنچوب اوترگاچ، دنیا بیك کیك قالدیمی؟.

سن شولای قنی للقدە یورسالٔ، دنیا کیك بولماس سیگا،
بارچە اشلردن الك؛ باش بول طوغان اوز ایرکگە.

اوز قولگدە صاقلی آلسەلٔ، سین ئەگر حریتلٔ،
بردە چەنچمیدە صیارسلٔ، دنیا کیلٔ، بیك دنیا کیلٔ.

« کوچ »

تمثیل

ـ «کوچ» مینم اسمم، شوکار مین بارچه جاندن کوچلیمن،
مستقل مین، دنیاده تلەکان اشمنی اشلیمن...
یوق میکا وجدان، حقیقت، مین چەبالمیم یوق بلەن!...
اهل وجدان هەم حقیقتنی جیکەم یوزرق بلەـ!...
صول قولەمدە یارلغم بار، اوڭ قولمدە زور قلچ،
کوکرەگم طاشدن یارالغان، قول، آیاقلارم قورچ!...
گل کشی حقن آشیمن، صوصاغاندە قان اچەم،
یوونامن کوز یەشلری برلەن اگردە تیرلەسەم!...
«حاکم مطلق» بولوب مەنگی طورورمن مین شولای!...
میندن اوستن باشقە کم بار؟!... یەر یوزندە مین خدای!

« کوچ » شولای کوب ماقتاندا طورغاچ کوبندی چاتنادی،
اچینە صیمی کوچ وقوت، بومبی تورسای شارطلادی.
شارطلادی، والچقلاری طارالدی باریەر اوستینە،
واق کیسەکلرگە بولنگاچ، قالدی زور کوچ کچکنە.
اوشبو کوچلر مستقل، هەر برسی بر یولدن بارا.
فایدە اول برلك، طانورلق؟. چقدی زنجل اوز آرا.
شول وقتدن برلی اول کوچ دیلە برلەن اش کورە؛
کوز بویاب، اول یابونا حقلق پەردەسن اوز اوستینە.
اول شولایتوب اشلی اش، وجدان، حقیقت اسمنە،
آلدادم دی انسانیت دنیاسن، بزدن کولە!...

يانو.

مين كورەم: يانغان قوياشنى كون بوينچه ياقترا،
كيچكه كرگاچ يانمى باشلى، حال جيبا، طوقتاب طورا.

مين كورەمن: بر خداينك آى بلەن يولدزلارن،
كون بوينچه يانسەلردە، يانميار كوندزلارن.

كورنه كوزگه: دنيانك عاشقلرى معشوقلرى،
سونمى قالمى، بر سونه كوكرەكدە يانغان اوطلرى.

مين كورەمن: نيندى اوطدە، مەنگى يانمى برسونه،
يانميچه اوطسز قالو واقع بولا هر برسينه.

نەرسەگه باقسەكدە، اول بر كون يانودن طوقتالا،
دائمى بالقوب يانودن هەمسى محروم قالا.

كون وتون سونمى، يانوب، بالقوب طورام تيك مين گنه،
بو يانو، بو طالپنو سونمەس آخرسى مەنگى گه.

چونكه سونمى هر وقت بالقوب طورا كوكرەكدە اوط،
صاف محبت، چن سويودن طوقتى آميم بر مينوت.

وجدان.

مڭ وميلیون آقچەدن قیمتلیرەك وجدان میڭا،
وجدانمنڭ بویروغی انجیل میڭا قرآن میڭا.
سجدە، ایتمیم باشقە کوچکە، باش ایەم مین تیك آڭا؛
شول وقت کوڭلم طنچلانا، جانم راحت طابا.
باشقە هیچ کوچدن جیڭلمیم، تیك مینی وجدان جیڭە،
وجدانمنی صاتمیمن آلطون، کموش هەم انجوگە.
جان آلوچی عزرائیل‌گە طوب طوری، قورقمی قاریم،
وجدان آلدندە تمام قورقام ودر درقالتریم.
ایزگو کوچ اول: بار بوزقلقلارغە شول قارشی طورا،
تیك آنڭ نوری بلەن بارلق وجودم یاقترا.
بار توبەنلك هەم خورلقدن مینی، تیك صاقلی اول،
طاب وکردن، پچرانودن بو کوڭلنی صافلی اول.
بار غذابلاردن یولوچی وجدانم ایمان میڭا،
وجدانمنڭ بویروغی انجیل میڭا، قران میڭا!...

بو گون.

اویاندم بو کون ایرتەن:
موڭلی تکبیر طاوشی آستنده،
کوڭللی، شاد و آق بەیرم ـ
تجسم ایتدی قارشمدە.

مقدس، ایزگو کوچ تأثیر-
ایتوب بار یيرنی یاقترتقان،
الهی، سرلی تکبیر-
طاوشی کوکلرگه آشوب چقغان.

بیزه‌نگان توسلی یير، کوك-
بار اورن بایرام توسن آلغان.
کوڭللر پاکله‌نوب سوت کوك،
تازارغان بار گناه‌لردن.

کوڭلـگه کیلدی شول چاقده:
گویه هیچ یيرده عصیان یوق،
تمام شاداق تيره یاقده،
گویه طامچیده یه‌ش، قان یوق.

الهم بو یير اوستنده-
مه‌نگی شول قدسیتن صاقلاب،
طور السه نی بولا ایندی؟ دیم
شولای صاف هه‌م شولای آق-پاك.

صوزلسه بو ماتور بایرام-
نیچه آیلار و یللرغه،
عمرلك بر بخت کیلسه،
بختسز، موڭلی قوللارغه.

موقت توشماسه کوکدن-،
بو یيرگه اوشبو سرلی نور،
موڭه شول چاقده مین بیك شاد-
بولورمن، شادلغم صوزلور.

جان - کوندز.

ئەی قویاش سون!. بولماسون کۈن،
یاکە کیت سین، چیتدە یان.
ییردە بولسون هر وقت تون،
قاب قارا بولسون جهان.
یانما سین، کیت! مین یانیم تیك-
مەنگی کیتمەی دنیادن،
چونکە یافترتوچیغە محتاج تو گل -
یالقنلی جان.
بیرمە اوت سین، میندە اوت بار،
بیرمە یاقتی؛ یاقتی مین.
اوت کیرەك بولسە آنی -
میندن‌گنە آلسون زمین.

* * *

شادلقلی کونلرنك برسندە.

قارانغی، بیك ئیلەمسز هەم اُزون توندن کوڭل یالقا،
کُوتەسك نورلی طاڭنی شول وقت طاڭ یولدزی قالقا.
اوزاقدە اوتمی شوندن صوڭ افقنی یاقتیلق قابلی،
بقە تونگی قارا پەردە، بولادر ئیلەنەڭ یاقتی.
راحت، شادلقلی نورلراوینی باشلی ییردە هەم کوکدە،
اوزگنی حس ایتەلك سن ایرکدە هەم کیڭلکدە.
اُوزگنی چوُلغاغان شادلقلی نور دنیاغە طولغانغە

کولەسڭ شادلغڭدن، بیك اوزون تونلدن قوتلغانغه.
قویاش چغاده آلتونلی، جای نورلر سیبەیرگه،
افقده بالقیغان نورلار تۇتاشاییر بلەن برگه.

شولای بزده قارانغی هم ئیلەمسز تونده کوب طوردق،
کوتوب شادلقلی کونلرنی، اوزون تونلرنی اوزدردق.
وقت ییتدی، تون اوتدی، اوستمزگه نورلی طاڭ آتدی،
بختلی، ایزگی، نورلی طاڭ تاتار خلقن‌ده اویغاتدی.
عصرلرچه قارانغی دنیا بزگه آق طاڭ آتدردی،
ایرکلی مطبوعات چقدی تاتارنڭ کوڭلی یاقتردی.
سیبلدی معرفت‌نورلری، پیدابولدی کیڭ آق یول،
بوکونده شادلنوب زور بەیرم ایتسەك بیك اورنلی شول.

بعث.

(مطبوعات کونی مناسبتیله)

بار ایدك بز!... بتدی بزنڭ‌بر وقت روحلر سونب،
بز یوغالدق هەبز طاب - طار احدلرگه کروب.
بار دیب ئەیتورلك ماتور، تاتار حیاتی قالمادی،
بتدی بزنڭ طاب - طازا تەنلر قبرلرده چروب:
چردی شونده بیك نفیس حساس تاتارنڭ قزلاری،
چردیلر شونده تاتار یگتلری محنت کوروب.
بتدی نام هم قالمادی شان هەسی یوغالدیلر...
اول بورنغی شان، شرفلر ییرگه توشدی سیرپلوب،

اوتدی یللر! . . . آقدی اوستدن یاقتی نور طولقنلاری
بز همان جانسز، همان صانسز چغوب بوامی یوروب.
نیندی ظلمت، نیندی خورلق، نیندی یەمسز طار قبر! . . .
«ای خدای قوتقار! . . .» دیدك، کوتدك بعث کوتدك حشر.
بر وقتدەبزنك اوستدن اوردی اسرافیل صورن،
سیبدی بزنك اوستکه بتمەس، مەنگیلك حیات نورن.
کیتدی ظلمت، باش کوتەردك یەش ئولەندای چق توشب ـ
یالتراب طورغان قویاشقه قارشی جم جم بالقوشب.
کیلدی رحمت برله جبریل، بیردن اوك یاقدن کتاب،
قول‌چبشلدی،تل آچلدی، بز شولای بیردك حساب.
بتمەدك بز، بز تردك، ایندی مەنگی بتمەبز،
ایندی یول آچلدی حقیقتکه طابا، بز صالدق ئز.
بیك ماتور بر موك بلەن بزگه قاراب کملر دەشە:
«ای تاتار یەشیسك ایندی، مك یەشە، مەنگی یەشە! . . .»

جواب.

(ە٤٠٠٠٠)

سلکنه هەر بر تاثردن کوڭلنك قللری
بیك ماتور شول بیر یوزینك قوشلری،بابللری.
بیك ماتور بیت: کیچکی آبی، کوکدەگی‌یولدزلری،
ایس کیتەرلك بیت: فرشتەدن‌دە ماتور قزلری،
تورلی توسکه مانچلوب یاتقان، ماتور، زرر قرلری.
مەنگیدن بیرلی غرورلانوب اوطرغان‌طاولری،

قرلری، طاوارینه توشکان قویاشنڭ نورلری.
تورلی توسلی، تورلی ایسلی چەچکەلرنی ئەیتمەدە ـ
صاف محبت بیت آلارنڭ واقلاری هم زورلاری.
ییرگە توشکان آی کبك آق، طـن وسرلی کوللری،
صاندوغاچلارنڭ کوڭللرن اوزوچی گوللاری.
نەرسەلر اوقماسقه ممکن موڭی یوزلرگه قارات
بیك سویكملی تەڭری نڭ كوز یاشای، موڭلی قوللری.
نەرسەگە باقساڭده، آندن، بیك مؤثر موڭ آغا ـ
سلکنه شول موڭ بلەن نچکه کوڭلنڭ قللری.
شول تاڭردن کوڭللر نچکەرە، کوز یەشلەنە،
ئرتە کوڭلمنی شولارنڭ چەچلە طورغان نورلری.
مین شوڭا موڭلی، شوڭا شاد، مین شوڭا بولمدم جلاق،
تەم طابام مین هەر وقت حسرت وشادلقدن جلاب.

***

طاش کوڭللیلکنی، کوچنی سویمەگاچ صولڭنی اشلەیم؟
قش ایتە آلمیم، چەچکلی، یومشاق، ماتور کوڭلم جەین.

А-3264

برەملەب بهاسی ٦٠ تین.

آلدرور اوچون آدریس:

Уфа Книжный магазинъ
Н-цы Хусаинова.

А
64